

MdV,

De eerste begroting van dit college ligt voor ons met Stuwende Krachten. Deze uitdrukking komt zes keer voor in het collegeprogramma. In voorliggende begroting tref ik het maar liefst 31 keer aan. De verwachtingen zijn hoog gespannen en ik zou het college daar op aan moeten kunnen spreken. Echter, dat is niet het geval, het college schept slechts verwachtingen. 'Wij zijn bezig met', 'er komt een nota' etc. GroenLinks begrijpt dat, u bent nog maar kort aan de slag.

Toch wil ik een opmerking plaatsen over het wel en wee van dit college. Na een interpellatiedebat over de gebeurtenissen bij jeugdzorg, een excuusbrief van gedeputeerde Heijning en een statement over het nut van een Statenvergadering, alsmede een teveel aan buitenlandse bezoeken, vindt GroenLinks de start van dit college niet zo flitsend. Maar met een begroting met 31 stuwingen moet het lukken. Waar stuwingen staat voor een overproductie van moedermelk, reken ik er op dat u de Staten komend begrotingsjaar ruimschoots zult voeden met omvangrijke voorstellen. GroenLinks rekent op uw daden!

Mogen wij vragen om een bijgesteld beleid inzake de ILG-gelden; een afrondend beleid op zeer korte termijn over de ziekenhuizen. Waar blijft de toegezegde nota? Een snelle reactie van het college over de nieuwe Natuurbeschermingswet van staatssecretaris Bleker? Heeft u al een reactie ingediend op de desastreuze plannen van de staatssecretaris? Uitzicht op nieuwe rijkswerkgelegenheid? Een kerncentrale hoeven wij niet. Het college heeft een beste klus te klaren. Kunt u zicht geven op uw beleid?

En hoe zit het met de toezegging over de bibliotheek? U nam een GL-motie over, maar daar bleef het bij; de zaak is nu niet geregeld. Vandaar een **herhaalde motie (1)** en deze met klem!

Ik vertel u geen geheim als ik u zeg dat GroenLinks het collegeprogramma eerder afwachtend dan uitdagend vindt. Het beleid ten aanzien van de Westerschelde schiet te kort vanwege het openhouden van mogelijkheden voor verdere verdiepingen / verruiming. In de beantwoording op vragen die wij stelden zegt u: "De regelgeving stelt heldere voorwaarden aan ingrepen en uiteraard betrekken wij ervaringen uit het verleden bij onze bestuurlijke afweging." Twee opmerkingen:

- de regelgeving is zeker wat betreft de passende beoordeling voor meerdere uitleg vatbaar, helaas;
- ervaringen uit het verleden?? Ik hoef alleen maar te verwijzen naar de uitvoering van de Verdragen met Vlaanderen.

GroenLinks stelt de bescherming en instandhouding van het Schelde-estuarium voorop en heeft daartoe een **motie (2)** voorbereid.

Het collegeprogramma telt wederom een paar missions impossible. De WCT en een tweede kerncentrale. Er kan, denkt u, veel op het relatief kleine stukje strand van de Kaloot. Beschermde Europees natuurgebied! De grote koelwaterlozing van een KC II zal wellicht het strand doorklieven terwijl er in de haven van Vlissingen-Oost grote stroomsnelheden gaan ontstaan als gevolg van het innemen van koelwater. Het peil in de haven zakt met zo'n twee meter. De vismeelfabriek die gaat ontstaan laat ik nog maar even buiten beschouwing.

Ik ontzeg u uw eigen keus niet voor een KCII. Wat ik u wel kwalijk neem, is uw keuze voor een volstrekt verouderde en achterhaalde techniek, die zeker niet risicoloos is. Sinds kort bevinden de voorstanders voor duurzame energie zich in gezelschap van oud CDA-minister Maria van der Hoeven, directeur van het Internationale Energie Agentschap (IEA). Het kabinet heeft haar kandidatuur ondersteund. Nu nog haar visie!

GroenLinks maakt de keuze voor duurzaamheid en wij hebben een voorstel gemaakt om een onderzoek te gaan doen naar het gebruik van restwarmte voor woningen. Het blijkt dat die woningen wel goed verkocht worden. Het mes snijdt aan twee kanten: woningbouwproductie en het benutten van restwarmte. Dit laatste is ook van belang voor het CO₂-beleid. Het initiatiefvoorstel is u gemaaild en wij zullen dat aanbieden voor komende commissie-vergadering. Samen met de gemeenten Goes, Middelburg en Vlissingen hopen wij op die manier de woningbouwproductie een nieuw en duurzaam leven in te blazen. Immers, het blijkt dat energiezuinige woningen wel goed verkopen.

Hert kabinet heeft gekozen voor nieuwe Green Deals. GroenLinks had dit jaren geleden al ontdekt, maar goed, het kabinet is nu ook zover. Haarsma Buma vindt het een geweldig idee (algemene beschouwingen). Hij vergeet daarbij dat ook het CDA zo ongeveer alles heeft wegbezuinigd wat natuur betreft (ruim 70%), maar goed, hij wil dat samen met de provincies doen. Kunt u bij het kabinet bevorderen dat er een Green Deal gesloten gaat worden met deze provincie om geen energie te steken in het gebruik van fossiele brandstoffen voor nieuwe projecten en uitsluitend projecten te accepteren die dat tegengaan?

MdV,

De begroting staat in het teken van bezuinigen met als gevolg inkrimpen en taken beperken. Een van de documenten die daar aanleiding voor geven, is het bestuurskrachtonderzoek met als doel een efficiëntere provinciale overheid. Burgers hebben daar recht op, maar zij hebben ook recht op een efficiëntere overheid provinciebreed. Wordt er op provinciaal overheidsniveau nu wel op alle vlakken efficiënt gehandeld? Minister Donner vraagt zich dat ook af. Weliswaar over de rug en zonder de provincies vooraf te raadplegen, maar hij denkt er tenminste over na.

De meesten van u kennen onze opvatting over de provincie Zeeland als bestuursorgaan: "De grootste provincie van Nederland is te klein". Wij deden vorige periode het voorstel Zeeland uit te breiden met Goeree-Overflakkee en het Scheldestroomgebied van West-Brabant. Wij herhalen dat voorstel nu, omdat het de hoogste tijd is na te gaan en na te blijven denken over het voortbestaan van onze groenblauwe oase. Zeeland is een aantrekkelijke bruid voor Zuid-Holland. Die liefde is niet wederzijds. Zeker, de bruid is aantrekkelijk, maar zij laat zich niet leegzuigen alleen vanwege een huwelijk uit economische motieven.

De provincie Zeeland moet haar grenzen letterlijk en/of figuurlijk verleggen. Niet alleen deze provincie, maar ook alle overheden binnen deze provincie. Wordt Zeeland nog wel zo optimaal mogelijk bestuurd? Kan het beter en efficiënter? Iedereen moet bezuinigen, maar wordt er ook bezuinigd op de aard en omvang van het bestuur? Het antwoord is een helder "nee". De overheid dijt nog steeds uit. Naast de bekende overheden kwam er bij: de veiligheidsregio, en inmiddels wordt er ook gesproken over een aparte BRZO-autoriteit. Dat kan, nee, dat moet beter.

GroenLinks vraagt in een motie het oordeel van de Staten over de vraag of er een bestuurskrachtonderzoek moet komen op provinciaal / regionaal niveau, samen met alle overheden? Dat zou onderzocht moeten worden, al was het alleen maar om de burgers uit te leggen dat de overheden in Zeeland goed en efficiënt kunnen werken. Twee overheden betrokken bij een zaak is nog niet in alle gevallen een gegeven. Het kan dus minder naar onze opvatting.

Motie (3)

MdV,

Delta, het kan niet uitblijven. Het schip lijkt de wal te keren. EDF en RWE haken af bij de financiering van een KCII. De heer Boerma pleit voor een kolentaks, omdat de KCII anders niet kan worden betaald. Tegelijkertijd probeert Gazprom voet aan wal te krijgen, uiteindelijk ook in Nederland. Dat komt RWE goed uit, want in Duitsland is binnenkort geen cent meer te verdienen met kernenergie. Sterker nog: E.ON, Europa's grootste energieleverancier, investeert de komende jaren ruim 60 miljard in nieuwe en bestaande duurzame technologieën en het efficiënter maken van bestaande duurzame oplossingen om energie te generen. Ziehier een kort overzicht van de laatste ontwikkelingen. Tijd, de hoogste tijd, om aan te haken.

Zeeland loopt behoorlijk leeg qua rijkswerkgelegenheid en heeft dat ook min of meer aan zichzelf te danken. 'Wat willen jullie daar nu', hoor ik minister Verhagen zeggen, 'werkgelegenheid?. Jullie krijgen de door jullie fel begeerde KCII. Dat levert een paar honderd banen op. Geen enkele provincie wil dat, maar goed jullie hebben er toch al een, daar kan er nog wel een bij.'

MdV, het verhaal klopt niet. De inwoners van Zeeland kiezen in meerderheid voor duurzame energie. Het fabeltje dat Delta de wereld instuurde is fake!

Wij hebben een motie voorbereid om nog eens duidelijk te maken hoe het beter kan. **Motie (4)**. Dat houdt in dat wij het haalbaar en betaalbaar van kernenergie nu volledig in beeld willen hebben.

MdV,

GroenLinks is, neem ik aan met u, bezorgd over de nieuwe natuurwet die aanstaande is. Staatssecretaris Bleker wil slechts datgene doen wat Europa hem voorschrijft. Als hij consequent is, geeft hij direct uitvoering aan de Scheldeverdragen. Helaas, hij winkelt selectief. GroenLinks schaamt zich voor een dergelijk hapsnap beleid. Nederland liep vooraan op het gebied van natuurwetgeving, een oud VVD-CDA beleid. Al die oud VVD / CDA bestuurders worden na hun actieve politieke loopbaan wijze mensen. Ik noem Winsemius, Nijpels, Veerman en recentelijk Maria van der Hoeven. Zij vormen het geweten van die partijen.

Daar is weinig tot niets meer van over. Slechts een stukje ILG-beleid is wat rest. Het woord beleid is eigenlijk al te veel. In dat beleid wordt een graspol in de dakgoot tot natuur verheven. Wie stopt die trein? Wie houdt de aanstaande verloedering van ons landschap tegen? Zeeland moet groenblauw blijven en ziet liever de nog niet benoemde stelposten in de begroting besteed aan plv. ILG natuur. GroenLinks roept het college op die afweging te maken.

Er zit ruimte in de begroting, zonder enige inspanning € 3 mln. Dat geeft aan dat een verhoging van de opcenten niet nodig is. Sterker nog, niet gewenst is in deze tijd waar burgers ook moeten minderen. GroenLinks zal daarom tegen deze belastingverhoging stemmen en daarmee helaas tegen de begroting. Dat helaas zeg ik omdat de collegepartijen bij de start van deze periode nogal de nadruk gelegd hebben op het duaal opereren. Een schorsing voor heilzaam overleg hierover zie ik dan ook graag tegemoet. Er is ruimte in de begroting en hopelijk is er daardoor ruimte voor duaal overleg.

MdV,

Nederland ontsnapte onlangs aan een 'bijna kernramp', c.q. een terroristische aanslag, zo vermeldde een enkele krant en een politieke partij. De actie van Greenpeace met een luchtballon werd opgeblazen tot een 'bijna kernramp'. Dat heeft ook GroenLinks zeer verontrust. Wij dienen dan ook een motie in om herhaling van deze onverkwikkelijke gebeurtenis te voorkomen, Dit mag niet nog eens. **Motie (5).**

U begrijpt het al, de motie is ludiek van aard, met als moraal: laten wij het leven niet onaangenamer maken.

MdV,

Deze begrotingsbehandeling is de lakmoesproef voor uw visie op dual bestuor. U wilt Provinciale Staten niet alleen een eindvoorstel voorleggen, maar waar mogelijk ook (...) voorstellen met verschillende keuzevarianten. Welnu, de keuzevariant zit onder meer in de najaarsnota. U houdt € 3 mln. over. U kiest voor 'bewaren', u wilt er nog een bestemming aan geven. Ik heb u in de commissievergadering voorafgaande aan de begrotingsbehandeling gewezen op deze onterechte budgettaire ruimte. Het is een tijd van financiële krapte. Burgers en overheid moeten bezuinigen. En dan geldt ook voor deze overheid het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur: fair play. In dit geval houdt het in: burgers niet onnodig belasten; dit doet het college bewust en wel. In het collegeprogramma kiest u voor een eenmalige verhoging van de opcentenbelasting. Wat u meer vraagt is in strijd met het collegeprogramma. De Staten zijn daar niet aan gebonden en ik vraag de collegegebonden partijen dan ook hun bestuurlijke moed te tonen en hun verkiezingsprogramma te volgen. Dames en heren van de collegepartijen. Het woord is aan u!

Der GroenLinks-fractie wenst u voor de komende beleidsperiode veel inzet en creativiteit toe.